

Fauna de Montserrat: L'àliga cuabarrada (*Hieraaetus Fasciatus*)

per Vicenç Bros, Jordi Miralles i Joan Real

El nom li ve d'una barra terminal transversal de color marró fosc a la cua; tot i això, hom també l'anomena àliga perdiguera. El dors el té bru amb una taca blanca més avall de la nuca; la panxa també la té blanca. És un rapinyaire, d'envergadura mitjana —pot atènyer 1.70 m.— típicament mediterrani, que viu en climes d'hiverns suaus i d'estius secs. Construeix el niu, d'uns dos metres de diàmetre, amb branques de pi o d'alzina en les balmes dels cingles. Per aquests motius, Montserrat ofereix unes òptimes condicions per a aquesta espècie, l'ú-

nica supervivent a la muntanya després de l'extinció de l'àliga daurada, la més gran de les àligues europees.

Ja a principis de segle el naturalista pare Adeodat Marcet, germà de l'Abat Antoni, incorporà un exemplar d'aquesta espècie a la col·lecció faunística montserratina. Concretament, un exemplar jove, de no més d'un any, amb tons rosats vinosos a la panxa i sense la característica taca blanca dorsal dels adults. Fa una dotzena d'anys uns ornitòlegs constataren que l'àliga cuabarrada encara existia a la muntanya. Posteriorment nosal-

Àliga cuabarrada morta víctima del xoc amb els fils d'una torre elèctrica. Avui es conserva naturalitzada en la col·lecció faunística del monestir de Montserrat.

tres en descobríem una parella. És a aquestes nostres indagacions que dediquem les ratlles següents.

La tasca que se'ns presentà fou la localització dels nius per a poder estudiar la seva cria. Dissortadament, mentrestant, cap a finals del 1979, un exemplar moria víctima del xoc amb els fils d'una torre elèctrica. Al cap de pocs mesos un altre exemplar moria en semblants circumstàncies no gaire lluny de la muntanya; però no podem saber si era

L'àliga cuabarrada construeix el niu en les balmes dels cingles; la muntanya de Montserrat, en aquest sentit, ofereix a aquests rapinyaires unes condicions òptimes per a reproduir-se.

un dels exemplars de la parella montserratina o d'una parella veïna.

Durant l'any 1980, una parella s'ensenyoria de la serra. Per tant, un o dos exemplars foranis s'hi havien establert altra vegada. Després d'haver-ne localitzat alguns nius, podíem observar el mes d'agost com la parella era acompanyada de dos joves que devien haver nascut aquella darrera primavera. Malauradament, el seu niu va desaparèixer aquest mateix mes per causa d'un incendi.

Ja durant l'any 1981, la parella es deixava veure sovint en època de cria però sense indicis de nidificació. A la tardor, el mascle, que abans conservava encara característiques de subadult, havia mudat les plomes i li anava apareixent la taca blanca a l'esquena. En plena època hivernal, la parella es lliurava a vols nupcials: el mascle des de molt amunt es deixava caure en picat sobre la femella, que esquivava al darrer moment per ascendir verticalment. En altres ocasions observàvem que portaven branques però no descobríem el niu. Adhuc una vegada la parella, xisclant, feia passades i picats per expulsar una majestuosa àliga daurada, molt més grossa però menys àgil, àliga observada darrerament més d'una vegada, tot i que com a mínim fa cinquanta anys que aquesta espècie s'ha extingit com a nidificant.

A la primavera ens situàvem estratègicament, cadascú en un punt de la zona, per intentar descobrir les activitats de les àligues. Al quart dia de les nostres observacions, en una balma, vam veure la femella en plena incubació traient el cap; en una jornada tan sols realitzà dues petites sortides per estirar les ales, mentre el mascle vigilava des d'una roca propera i només en marxava algunes vegades per anar de cacera per a la seva companya. En algunes ocasions, la femella s'incorporava i vèiem dos ous blancs que ella feia voltar acuradament amb el bec per tal d'escalfar per igual tota la superfície de l'ou.

Abans que les futures àligues puguin volar, caldrà que tinguin l'aliment necessari i que la femella no sigui molestada mentre cova per part dels nombrosos excursionistes de la muntanya. I, pel que fa als adults, és de desitjar que puguin tirar endavant la pollada i no caiguin en cap dels paranys permanents com són les torres elèctriques o la caça.